

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATA
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

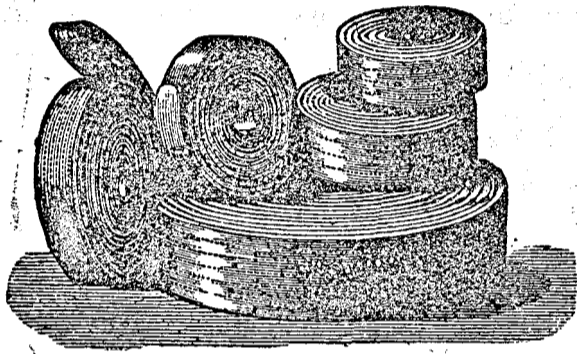
Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, randes
tagdíja évi 100 lel, kisczadák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Eredeti WOLFNER-féle Géphajtó-szíjak

belföldi és amerikai

Gépkenő- és Hengerolajok. Merve-
zsir, Olajozók és Zsirozók, Klinge-
rit, Asbest és Gummi tömitőlapok,
Manillazsineg és zsákok a legjobb
minőségben

állandóan raktáron!
az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

Gazdatársadalmi feladatok.

Gyapjukereskedelem. — Gyapjuaukción. —
Gyapjutermelés.

Irta: Szentkirályi Ákos.

Az „Erdélyi Gazda” f. évi 25-ik szám-
ban Gy. Rosenberger Sándor gondos körül-
tekintéssel és alapos tárgyismerettel sorolta fel
azokat az állami feladatokat, melyeket a kormány-
nak mezőgazdasági politikája sarkalatos pro-
grammjai közé kell felvegyen, ha az ország
mezőgazdaságát átszervezni akarja a radikális
agrárreformmal teremtett örvényeken és szirtek
között.

Gy. Rosenberger bizonyára nem fogja
rossznéven venni tőlem, ha cikkére hivatkozva
néhány kérdést intézek hozzá.

Mit gondol: mikor fog államunk abba a
helyzetbe jutni, hogy azokat a feladatokat ne
csak programjába vegye, hanem következe-
tesen, melléktételek nélkül meg is valósítsa.
Vajjon nem kell-e előbb nagyobb szabású fel-
adatokat elvégezni a pénzügyi-, kereskedelem-
ügyi-, ipartügyi-, vámtügyi-politika terén? Vajjon
lehet-e remélni, hogy átültetve az élettalajába
kellően gyümölcsözni fognak azok az intézke-
dések, melyeket mezőgazdaságunk javára állami
feladatok gyanánt felsorol, mindaddig míg a
jogbiztonság-, a közbiztonság-, az önkormányzat
biztos alapot nem nyer. És a míg a gazda-
közönség széles rétegeinek hivatott vezetői, a
papok-, tanítók-, községi jegyzők-, gazdatisztek-
a tanultabb birtokosság lelki világa fel nem de-
rül és ezzel a közdolgok iránti behatóbb érdek-
lődése lehetővé válik.

Mit gondol: lesz-e foganatja a mezőgazda-
ságunk javára felsorolt állami feladatoknak, ha
azok törvénybe iktatva, miniszteri rendeletekbe
foglaltva megvalósíthatnak: a gazdaközönség
azonban nincs előkészítve — a jó mag be-
fogadására?

Reméli-e Gy. Rosenberg Sándor, hogy a
kisczadák zöme az olcsó kölcsönt jól befektet-
ni, a kiosztott gépeket, haszonállatokat jól
használni — gondolni fogja, hogy tagja lesz
a termelési-értékesítő szövetkezeteknek stb. stb.:
mielőtt a haladásiránti érzéke, a jobb tudásnak
kivánása általánosan felébresztve volna?

Hisz-e, hogy az általa felsorolt „állami

feladatok” a gazdatársadalom általános meg-
szervezése és erőteljes fellépése mellett is
kormányzat munkatervébe felvétetni fognak
Kérdem; az élet ne pisméréséből származónak,
a zöldretheoria árnyékában fogantnak tartja-e azt
a hitemet, hogy a gazdatársadalom egymaga-
ban sok intézményt létesíthet, melyek mező-
gazdaságunk javára fognak szolgálni addig is
míg azok a bizonyos „állami feladatok” —
vállalt feladatok lesznek.

A gazdatársadalom falanxának szervei —
mondjuk az „Erdélyi Gazdasági Egylet”-be
tömörülve — 100.000-nyi tagjával megtudja
szerezni az olcsó kölcsönt, a jó tenyészállatokat,
a nemesített vetőmagvakat, a műtrágyákat stb.
stb. Eredményesen szervezni tudja a különféle
szövetkezeteket, növény-trágya kísérleti társa-
ságokat, magnemesítő állatnemesítő egyesülése-
ket. Megalakíttatja az állati járványok elterjedését
akadályozó vállalatokat; támogathatja ezeket
fertőtlenítő berendezések, rühösjuhok gyógy-
kezelésére alkalmas készülékek beszerzésében.
Nemkérve mást az államtól, mint azt, hogy ne
gördítsen akadályokat a közjavát célzó törek-
vésüknek.

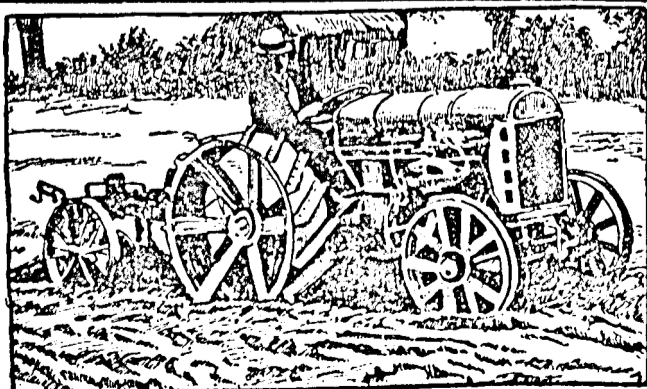
Azt hiszem, hogy nem tévedek, ha meg-
állapítom, miszerint léteznek *gazdatársadalmi
feladatok*, melyeket a gazdatársadalomnak vá-
lálni kell, még mielőtt sorvadni kezdene.

A *gyapjutermelés és gyapjukereskedelem*
szervezése is társadalmi feladat. Időszerűnek
tartom ennek a feladatnak kérdésével foglal-
kozni tekintettel arra, hogy a jövő hónap folya-
mán összeülő állattenyésztési és állategészség-
ügyi kongresszus tárgysorozatába is felvételett.

A *gyapjukereskedelem* kérdésében nagy
lépéssel való előrehaladás lenne a javulás terén,
ha az az üzletiszokás, melyet a „Kronstadt-
Hermannstädter-Handelsgebräuchen” 112-122.
§§-ai¹ a gyapjura vonatkozóan magukba foglal-
nak, valamint a bukaresti és budapesti tőzsdén
érvényben levő gyapjuüzleti szokás a *mai kö-
vetkezményeknek megfelelően újból fogalmaz-
tatnák* és azután országosan publikáltatnák,
mint gyapjuüzletiszokás a kereskedők és a gaz-
dák tudomására.

A brassói-nagyszebeni „Handelsgebräu-
chen”-nek a gyapjuról szóló §§ ai, régóta, egész

¹ Szó szerinti fordításban közöltem ezeket a brassói
kamara 1882 évi „Jelentésé”-ből az „Erdélyi Gazda”
1895 évi 5 sz. füzetében.

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

Erdélyben elfogadott szokás, azonban csak a curkán-, a cigája- és a stogos gyapjút említi a gyapjuféleségeket (Sorten) felsoroló §. merinó-gyapjuról és másféle gyapjukról tehát nem szól. A budapesti tőzsde gyapjura vonatkozó szokás §§-ai közül a 11-ikben olvasom,* hogy „... gyapjuval s belföldi berbécs (Zigaja) gyapjuval (az erdélyi berbécset kivéve) másodrendű gyapju (stogos) ...” Ezek a megjelölések ma már nem elfogadhatók.

A kolozsvári ipar és kereskedelmi kamara és az Erdélyi Gazdasági Egylet által kiküldendő bizottság kell, hogy az újbólfogalmazást munkába vegye, egy terv elkészítésével. Ez a terv elküldetnék, véleményadásra, a többi gazdasági egyleteknek, ipar- és kereskedelmi kamaráknak valamint a gyapjút feldolgozó gyáraknak. A beérkező vélemények figyelembevételével készítené el, a megjelölt bizottság, a végleges fogalmazást.

Egyik közgazdasági lapunk legújabb számában olvastam, hogy a Kolozsvárt a jövő hónap folyamán tartandó állatkiállítás keretében gyapjuaukción is rendezetnék. Az illető lap reméli, hogy az európaszerinti megállapítható nagy áresés hatásaként, gazdáink kezén maradt nagy tömeg gyapju elegendő anyagot fog az aukciónak szolgálni. Megtörténhetik?

A gyapjuaukciónak az a céljuk a világon mindenütt — ha jól tudom, — hogy a gyapju-termelőket közvetlenül összehozzák a gyapju-fogyasztókkal, a gyapjút feldolgozó gyárakkal, megkönnyítve ezeknek szükségletük beszerzését.

Tekintettel arra, hogy az agrárreform eltüntette azokat a birtokokat, melyek nagybirtéki gyapjukkal aukciókat tápláltak és mivel kételkedem abban, hogy a kevés juhval bibelődő kiskisgazdaságok százezernyi tételével az aukciók megbirkózni tudnának — akarnának: nem gondolom, hogy jövőre gyapjuaukciónak volna nálunk tarthatók. Ha pedig tartatnak — a kistétel gyapjukat összeszedő kereskedők fogják árújukat kalapács alá vinni. A termelők csak később fognak, majd, ismét szóhoz jutni.

Majd akkor, amikor beteljesedik egyik magyar napilapban, az agrárreform okozta izgalmak idején nyomdafestéket látott *jövendölése*. Majd akkor, amikor oligarchiánk eltűntével, kapitalisták és bankok fognak mezőgazdaságunk szinpadán, mint nagybirtokosság fellépni. Összevásárolva — tudniillik — időközben, a szorultságba jutott kisbirtokokat... véleményezi az illető lap' cikkirója.

A gyapjutermeles dolgában életrevalót javasolni ma, amikor állattenyésztésünk egész területén még mindig a legnagyobb bizonytalanság uralkodik — nagyon nehéz feladat.

Kinek, kiknek adni tanácsot? Egyik elismert jogász is ismerősöm írja hozzám intézett levelében: „Mi lesz juhtenyésztésünk jövő sorsa, amikor szükségszerűleg majdnem egészen a kiskisgazdák kezére jut s eltűnik a nagyobb gazdaságból, nem lévén esztelen senki a megmaradó terület kiválasztásánál juhlegelőt venni ki magának...” Meglehető, igaz lesz...

A százezernyi kiskisgazdaságban a tej a fontos. A gyapju dolgában nehezen kapacitálhatók. Azok a gazdaságok, melyek hasznosnak fogják tartani juhnyáját tartani s *juhtenyésztéssel* — nemcsak *juhtartással* foglalkozni — egyelőre nem tudják fajtaváltoztatásra, gyapju-nemesítésre rászálni magukat. Nem tartják szükségesnek a gyapjuismeret titkaiba elmélyedni, bonltirozással kinlódni, a tenyésztés

dolgát kivenni a juhász kezéből stb. stb. Gyapju-termelésünk országos dolga-sorsa pedig ezeken a gazdaságokon fordul meg, Nagyon sok idő fog ugyanis eltelni amíg az ország gyapju-termelésének képét erőteljes szövetkezetekbe tömörült kis tenyésztések fogják megszabni.

Gyapjutermelesünk kérdésével azonban foglalkozni kell. A kérdés velejével, azzal, hogy miféle gyapjút termeljünk: csak az foglalkozhatik érdemlegesen, akinek megbízható statisztikai adatok állanak rendelkezésére afelől, hogy 1. milyen gyapjuféleségeket fogyaszt a belföldi gyárpar tömegesen, milyen irányt vesz a gyártás és honnét szerzi be szükségletét; 2. milyen *gyapjuféleségekből*, mennyi a behozatal és kivitel *országok szerint*.

Aki nemcsak szótszaporítani akar, hanem érdem szerint akar a kérdéshez hozzászólni, afelől is tájékozva kell lenni, hogy miféle külkereskedelmi szerződésekről lehet szó a közeljövőben.

Dr. Szentkirályi Ákos.

Állattenyésztési problémák

foglalkoztatják az állatorvosokat azon a kongresszuson, amelyet az állattenyésztési kiállítással kapcsolatosan tartanak Kolozsváron. Hatvan előadónak tanulmánya kerül megvitatás alá s ezek a tanulmányok felölelik a rendezést kívánó kérdések egész sorozatát s mert egy-egy tárgynak 3—7 előadója is van, többoldalu lesz a megtárgyalása is a problémáknak, úgy, hogy — több szem többet lát elvénél fogva — új gondolatokat, eszméket termel majd és visz át a köztudatba ez a kongresszus.

A gazdálkodó közönséget — az állattenyésztésnek a mezőgazdasággal való szerves összekapcsoltsága folytán — alaposan érdekli minden mozzanat, amely előbbre viszi az állattenyésztés ügyét, különösen most, amikor a megváltoztatott birtokpolitikai állapotok gyökeres változtatást követelnek az állattenyésztés művelésében is s így csak természetes, hogy az Erdélyi Gazda is feligyelel s igyekszik mindenről beszámolni olvasóinak, ami ebben az irányban érdekelheti. A kongresszust megelőzően — bevezetéképpen — most azokat az intézményeket, hivatalokat soroljuk fel, amelyek az állattenyésztés *hivatalos* irányításában szerepelnek.

Az állattenyésztés központi irányítása a földművelésügyi minisztérium külön osztályának, az állattenyésztési főigazgatóságnak (Directione Generală Zootehnică) kezében van. Ennek vidéki szervei a kerületi állattenyésztési és állategészségügyi igazgatóságok (Directione Regională Zootehnică și Sanitară Veterinară), melynek hatásköre több vármegyére terjed ki, az egyes vármegyék székhelyén a vármegyei állattenyésztési állategészségügyi, járásokban a járási, városokban pedig a városi ugyanilyen című hivatalok. (Oficiul Zootehnic Județean, de plasa, de oras.) A megyei hivatalok a kerületi igazgatóságok, a járási és városi hivatalok a megyei hivatalok ellenőrzése alatt állanak. Mint mozgó irányítók és ellenőrök a felügyelők és főfelügyelők szerepelnek. Minden vármegyei hivatal főnöke

a vármegyei főállatorvos s minden járásban és városban — ahova jut t. i. — a járási illetve városi állatorvos vezeti a hivatalt. Ennyiből áll az u. n. technikai személyzet, amely közvetlenül vezeti az ügyeket.

Az irányítás közvetett szervei a vármegyei állattenyésztési bizottságok (Comisiunea Zootehnică Județeană) amelyeket az állam 1922-ben állított össze minden megyében és amelyek a minisztérium által jóváhagyott határozataik végrehajtásával működnek.

Az állattenyésztési bizottság munkaköre igen tág: ellenőrzi megyéje területén az állattenyésztésre vonatkozó törvények, rendeletek és egyéb intézkedések végrehajtását, megszervezi a fedező állomások, apaállatok szerzését, állatkiállításokat s azokkal kapcsolatos vásárokat rendez, takarmány-növények kultiválását propagálja és elősegíti, közbenjár rétek, kaszálók, legelők megjavításánál, tenyészállat-nevelő telepeket létesít, mintastállatokat épít, azok építéséhez segítyt ad, állandó felügyelet alatt tartja, megbírálja a köztenyésztésre szánt apaállatokat, az alkalmatlanokat kizárja a köztenyésztésből, a szükséghez képest esetleg kikerültesüket rendel el, az időszaki védőoltásokra vonatkozólag intézkedik, állattenyésztési, állatbiztosítási, állatkereskedelmi szövetkezeteket létesít, kezeli az állattenyésztési célokra juttatott állami tulajdonú képező földterületeket, gyakorlati intézkedést tesz minden irányban, ami az állatállomány megjavítását, szaporodását, az állatkereskedelmet, az állati termékek ipari feldolgozását, az állatok és termékek forgalmát és értékesítését illeti. Ellenőrzi a közlegelőket, segélyeket, kölcsönöket, jutalmakat ad minden olyan esetben, amikor az állattenyésztés érdekében indokolt. Saját költségvetése van a bizottságnak, amely a vármegye költségvetésébe kapcsolódik be.

A bizottság elnöke a prefektus, tagjai: az alispán, a vármegyei székhely polgármestere, a székhelyen állomásozó lovasezred parancsnoka, a vármegyei gazdasági szövetkezet elnöke, az összes megyebeli állatorvosok, a gazdasági tanácsos, öt — a minisztérium által kinevezett — állattenyésztő birtokos és a megye minden járásából egy-egy kiskisgazda. A bizottság előadója a vármegyei főállatorvos. A bizottság működésével felmerülő költségek fedezésére a vármegyei alap (fondul Zootehnic) szolgál, amely a következő forrásokból táplálkozik; állami, megyei és községi hozzájárulás, az állattenyésztési célokra szolgáló területek jövedelme, a községi legelők jövedelem feleslegének 25%-a, fedeztetési díjak, ebadó, az állatforgalommal kapcsolatosan megállapított díjak, állami és egyéb subvenciók, adományok stb. Hogy ezek a jövedelmek milyen jelentősek — s hogy ennek következtében az állattenyésztési bizottságok működésének milyen szép tere nyílhatik a jövőben, rendelkezvén anyagi erővel is — bizonyítja a következő kimutatás, amely szerint az állattenyésztési alapok tulajdonképpen *első*

* (L. Hitteltörvények Grik-féle kiadás. Budapest 1904.)

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviselet: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz. máriónban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiháztalítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselet és egyesületünk titkári hivatala.

költségvetési évében az állattenyésztési bizottságok az ország területén a folyó évben 60,526.444 lei költségvetési összeggel dolgoznak. (Bukovina 3,901.305, Bessarabia 11,922.015, Muntenia 9,385.402, Moldva 6,582.093, Dobrogea 2,277.500, Erdély 26,458.128.) Az egyes erdélyi megyék költségvetése a következő: Alsófehér 500.000, Arad 1,725.000, Brassó 860.590, Beszterce Naszód 1,042.000, Bihar 1,991.000, Kolozs 730.000, Csik 870.000, Krassó-Szörény 2,401.725, Fogaras 494.870, Hunyad 2,080.000, Maros Torda 816.745, Máramaros 589.000, Udvarhely 962.896, Szeben 1,800.000, Szolnok Doboka 410.284, Szilágy 284.400, Szatmár 880.000, Torda-Aranyos 551.000, Kisküküllő 641.000, Nagyküküllő 2,142.259, Háromszék 895.000, Temes-Torontál 3,790.360.

Hatvan és fél millió tehát az az összeg, amellyel a bizottságok rendelkeznek s amely — az aránylag keveset kitevő (1,657.320 lei) adminisztrációs költségek leszámitásával — szorosán vett állattenyésztési célokat (apaállat beszerzés, tenyészállat nevelés, fedeztetési állományok berendezése, állatkiállítások rendezése, ismeretterjesztő előadások tartása stb.) szolgál.

A vármegyei állattenyésztő bizottság járási szerve a járási mezőgazdasági bizottság, amelyről ugyan újabb intézkedés nincs, de Erdélyben még az 1899: XII. t. c. alapján működik.

Fontos állami intézkedés az állattenyésztés érdekében az, hogy a költségvetésben a rendes előirányzaton kívül még 100.000.000 — száz millió — leit vett fel a kormány arra a célra, hogy tenyészállat beszerzésre kölcsönt adhasson az egyes községeknek. A kamatmentes kölcsön a vármegye közvetítésével kapható két évre, úgy, hogy a felvétel napjától számított két éven belül négy részletben fizetendő vissza. Ebből a kölcsönből az erdélyi vármegyék a következő összegeket kapják: Alsófehér 2, Arad 2, Beszterce 1, Brassó 2, Krassó-Szörény 2, Csik 1, Kolozs 1 és fél, Fogaras fél, Hunyad 2, Máramaros 4, Maros-Torda 2, Udvarhely 2, Szatmár fél, Szilágy fél, Szeben 1 és fél, Szolnok-Doboka fél, Nagyküküllő 3, Kisküküllő 1, Temes 6, Háromszék 3, Torda-Aranyos 1 milliót, összesen 39 milliót.

Újabb intézkedés az állatapolók (állatfelügyelő? revizor de animale) beállításának szándéka a közszolgálatba. Királyságbeli mintára itt is megakarják szervezni ezt a szolgálatot, amelynek az *lenna* a célja, hogy az állatösszeírás, a fertőtlenítések, a járvány okozta zárlatok ellenőrzése — ami az állatorvosok és a közigazgatás közegeinek nagy elfoglaltsága következtében hiányos is csakugyan — alapos és szakszerű legyen. Aggodalomra ad okot — ez az intézkedés: kuruzslóktól félünk.

De nem kritizálunk most, csak az a kérdés kívánczik ki még belőlünk — intézményekről volt szó eddig, amelyek az állattenyésztés ügyét szolgálják — hogy vajjon állattenyésztési „továbbképző” tanfolyamokat mikor rendez a miniszterium?

Hajdu Ódön.

Megnyílt a kolozsvári árumintavásár.

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes külsőségek között megnyitották az árumintavásárt. *Tancred* Constantinescu ipar- és kereskedelemügyi minisztert, aki közbejött akadályok miatt nem jelenhetett meg az ünnepélyes megnyitáson, *Popescu* Cézár, iparügyi vezérigazgató képviselte. A mintavásárt *Negruti* kamarai elnök beszéde nyitotta meg, majd *Popescu* vezérigazgató a kormány üdvözlését tolmácsolta. *Muresan* Septimiu prefektus a város és a vármegye, *Tuffi* Richárd pedig a Statul Negustoresc nevében üdvözölte a kormány képviselőjét. A megnyitáson az összes polgári és katonai hatóságok képviseltették magukat. Az E. G. E. képviselőjében br. Jósika Gábor elnök és Török Bálint tilkár voltak jelen.

A megnyitás formáságai után megtekintették az árumintavásárt, mely a Farkas-utcai ref. kollegium régi és új épületének összes termeiben, tornacsarnokában kis és nagy kuriáján és az azon elhelyezett sátrakban nyert elhelyezést.

A régi kollégium dísztermeiben van a mezőgazdasági csoport összeállítva szerény kerekében, amelynek résztvevői:

A *Nagyteremi Sajtgyár*, mely izléssel díszített hófehér sátorban mintegy 22 darab malomkő nagyságu ementhali sajtot, azonkívül trappista romadur sajtokat, valamint vaját állított ki. Felűnő kiállítása és a bemutatott áru kiváló minősége a kereskedők figyelmét magára vonta és üzletkörét számos megrendelés felvételével bővítette. A sajtgyár és pince fényképei díszlik a kiállítást, mely a gyár nagy méreteit tárja a szemlélő elé. Az ismert sajtok közül ott van a *Szász testvérek*-féle jól bevezetett kitűnő csemege-sajt Dezmérről, mely egyike a legjobb csemege-sajtoknak. Továbbá a Schilling-féle *Noszolyi sajt*, melyre pikáns illatán kívül a holló és róka meséjének illusztrálásával díszített művészi plakát hívja fel a látogatók figyelmét. *Ferenczi Géza* kékesi, *Gidófalvy* István dobokai csemege-sajjai bár nem annyira ismertek még, de minőségre igen kitűnőek. Örülünk, hogy a parasztsajt készítése helyett a nagyobb jövedelmet nyújtó csemege-sajt készítésére áttért modern gazdák számát ők is gyarapítják. Készítményeikkel előkelő helyet foglalnak el a csemege sajtok közt. A *Mezőgazdák Kereskedelmi Rt.* Arad hatalmas kiállítása uralja a terem jobb oldali részét, mely gabona, takarmány és konyhakerti magvaival a gazdaközönség figyelmét mindjárt a belépéskor magára vonja. Ugyanitt szerepel mint a Mezőgazdák speciálisa a *Halpert*-féle szobanövények részére készített műtrágya keverék, amely mint olyan egyedüli Nagyromániában. *Kiss Sándor* 95 kg. sulyu tengeri vető, kapáló és gruberező gépe mint újdonság, nagy feltűnést kelt és számos rendelést vett fel eddig feltalálója és készítője. *Konopi Kálmán dr.* (Konop u. p. Odvos) és a *Sámánja vetőmag-nemesítő Rt.* (Ócsanád) nemesített vetőmagvált és a természetes eredményekről készített tanulságos összehasonlító táblázatait a hozzáértő gazdák nagy élvezettel és okulással szemlélik. Kívánatos volna, hogy minél nagyobb megrendelésekkel segítenék elő gazdatársaink a magnemesítő gazdaságok fejlődését a köz javára.

E teremben van a nagyszabású *Amylon*

burgonya feldolgozó gyár nagyszabású kiállítása, valamint a méhészek kiállítása, melyek között legnagyobb a *Sváb Méhész Egyesület*, méz, sütemény, viasz s mülép kiállítása. A méhészek között szerepelnek Szentpéteri György (Ibosfalva) Gidófalvy István (Doboka) Mádly András (Torda) Prekub János (Kolozsvár) Kandia mézértékesítő vállalat, Engli Vilmos (Palota-Ilva), *Kremnitzkyne Fröchllich* Ilona és még külön kell megemlítenünk a ritka szép gyümölcs bemutatóról, melynek egyes példányai királyi asztalra valók lévén a *Szilágy-megyei Gazd. Egylet* a Mádly András és *Korponay* Kornél által kiállított almából a király asztalára is küldött a rendezőség.

A király és a miniszterelnök a mintavásáron.

Kedden reggel Brătianu miniszterelnök, délután pedig az uralkodó család tekintették meg a mintavásárt. A király a mezőgazdasági csoportban az *Erdély-Hegyaljai Bortermelő Szövetsége* kiállítását tekintette meg, hol *Török Bálint* Leányka és szemelt Rulandi borral kínálta az uralkodót. A király legmagasabb elismerését fejezte ki a megkostolt borok minősége felett, amelyeknek izlelése közben érdeklődve fajtái iránt, magyarul mondta háromszor is, hogy Leányka, Leányka, Leányka. A trónörökös érdeklődött e szó jelentése iránt és a király maga németül adta meg a felvilágosítást, hogy „Mädchentraube”. A kíséretökben lévő tábornokok egyike azt mondta, hogy neki is van Leányka bora, mire a király mosolyogva jegyezte meg: „Igen, csakhogy a tiéd nem ilyen jó.”

A *Nagyteremi Sajtgyár* kiállítását látható gyönyörködéssel szemlélte a király és a trónörökös, s egy ementhali sajt-szendvicsot evett a bor kóstolása közben, mely úgy a trónörökösnek, mint kísérőinek igen ízlett.

A *Sváb Gazdasági és Méhész Egyesületek* kiállítása előtt *Blaskovits* Ferenc egyesületi elnök kalauzolta Őfelségét, melegen érdeklődve a svábok gazdasági kulturájának fejlődése iránt.

A *Mezőgazdák Kereskedelmi Rt.* kiállítását *Alföldy* Pál vezérigazgató mutatta be a királynak. A király legmagasabb elismerését fejezte ki a *Mezőgazdák* kiállításán bemutatott magvak, élőnövények és ipari készítmények felett, majd a *Kis* féle tengeri vető és kapáló gépet felismerve, a dr. *Konopi* Kálmán nemesített vetőmag kiállítását megtekintve, távozott kíséretével.

A királyné az özv. *Kremnitzky* Aladárné házi mézes tésztáit kóstolta meg a trónörökös-nével és leányával együtt.

A királyi látogatás előtt Brătianu miniszterelnök tekintette meg a vásárt, meleg érdeklődéssel különösen a mezőgazdasági csoport iránt.

Mire való a méreganyag növényben

Irta: Dr. Péter Béla.

Folytatás.

Sabaltschka ezirányú kísérletei azonban nem igazolják ezt a feltevést. Ő csirázó mákmagot morfiöldattal, csirázó dohánymagot nikotindattal, beléndekmagot atropindattal, görögszénmagot pedig trigonellindattal öntözött és mindezekkel karöltve ellenőrzésül

borsócsiráztatási próbákat is tett ugyanezen oldatok alkalmazásával, de az alkalmazott alkaloidák teljesen egyformán hatottak úgy az alkaloidát termő növényre, valamint a borsóra. Hogy az alkaloida fokozó hatással lett volna, tehát mint pozitív hormon működött volna, az nem igazolódott be. De az alkaloida negatív hormon, vagyis a csirázást és növekedést gátló tényező sem szerepel. Ezt a két csillagfürttel és a görögszénával végzett kísérletek bizonyítják.

Hátra van még egy feltevés, a *Pictet*-féle hypothesis, amely szerint az alkaloidák bomlási termékek, amelyek bonyolultabb összetételű vegyületek feldolgozása alkalmával keletkeznek. Szerinte az alkaloidákat a növény anyagcseréjének nitrogéntartalma maradékainak kell tekinteni, amelyek hasonló szerepet visznek a növény életében, mint a gyanta, a terpenvegyületek, a savak, illat- és festőanyagok. Ezek az anyagok a növény testében olyan szereplők, mint az állat testében a huyanyag, a huyasav stb. Az állati test az ilyen anyagokat kiüríti, a növény azonban erre képtelen, azért azokat testében fölhalmozni kénytelen és ezekkel az anyagokkal együtt kénytelen tovább élni.

Pictet azt mondja, hogy amint az állati test a benne keletkezett mérges anyagokat oxidáció vagy synthesis által ártalmatlanná tenni igyekszik, úgy tehát a növény is, rejtett életműködésének nitrogéntartalma végső termékeivel, amelyek felhalmozódása a növényre nézve ártalmas lehetnének. Ezeket más, a növényben keletkező anyagokkal összehozza, reakcióba hozza, minek folytán a mérges anyagok lecsapódnak és a növénynek olyan helyen gyűlnek össze, ahol az életfolyamatot már nem gátolhatják. Kísérletek bizonyítják, hogy a növény saját maga készítette alkaloidája is ártalmas lehet ugyan azon növényre, ha azt kívülről adagoljuk a növénynek. A növényben képződő alkaloidát tehát el kell raktározni a növénynek, hogy ne ártson neki.

Pictet szerint tehát az alkaloidák képződése a növényben nem egyéb, mint egy *méregtelenítési* vagy *hatástalanítási* folyamat, vagyis a növény védekezése saját szervezetében keletkező váladékok és szekréció-szervek ellen. Maguk az alkaloidák pedig a bomlási termékekből synthesis által keletkezett anyagok.

Vége.

A cukorrépa termelők országos gyűlése Kolozsváron.

Az E. G. E. Cukorrépatermelési Szakosztálya Kolozsváron, szept. 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az E. G. E. Attila-u. 10 sz. alatti székházában országos nagygyűlést rendez, amelyre Románia összes cukorrépatermelőit ezúton is meghívja.

A nagygyűlés célja megismerni a terméskilátásokat és állást foglalni a repárak megállapításának módja tárgyában. Létkérdésünk az ármaximálás megszüntetése.

A Szakosztály az egyöntetű határozathozatal lehetősége érdekében meghívta a Romániai Gazdasági Szindikátusok központja útján a regábeli termelőket, valamint a Barcasági Cukorrépatermelők Szövetsége útján a szász gazdátársakat is.

A gyűlés a kolozsvári tenyészállatkiállítás és mintavásár tartama alatt fog megtartatni. Minden cukorrépatermelőnek érdeke, hogy a gyűlésen megjelenjen. 75 százalékos kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványt készséggel küld lev. lapon való megkeresés esetén a szakosztály minden résztvevőnek.

Kolozsvár, 1924. augusztus hó 26.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztályának Elnöksége.

A „Sexton” tractor bemutatója.

Folyó hó 25-én mutatták be a Sexton tractort mint szántógépet Koronkán Marosvásárhely mellett. A szántás nyugati fekvésű rendkívül kötött perjés sárgás agyag talajon történt, melynek emelkedése k. b. 30 fok. A gép oldalt szántott és a felfelé vetett barázdák, ha nem is voltak oly tökéletesek, mint a lefelé vetettek, általában jó munkát végeztek. 14 cm. mélységben, 120 cm. szélességben 3 vasu ekével. Ezután szántás nélkül felkerült a tábla felső nem oly lejtős, de egyenlően hepe-hupás, dímbe-dímbe részére, hol előbb 3 vassal, azután 2 vassal szántott, mindkét esetben fennakadás nélkül, kifogástalanul, utóbbi esetben 20—22 cm. mélységben. Mivel megakartunk győződni arról is, hogy az eke ideális sik fekvésű és az előbbinél jóval könnyebb összetételű talajon milyen munkát végez, megkértük a bemutató mérnököt, hogy erre a célra kiszemelt területen is szántson, hol előbb 3 majd 2 vassal 20—25 cm. mélységig nagyon szép munkát végzett.

Minden esetre a bemutató akkor lett volna igazán értékes és tanulságos, ha más gépek munkáját is láthattuk volna egy és ugyanazon körülmények között ugyanakkor.

A tractor súlya 29 m² amerikai gyártmány 30 HP erősséggel, 4 hengeres, percenkénti fordulat száma 1000. A hűlés tökéletes, jelentéktelenül kevés vizet használ.

Benzin tartály 2 osztályú és pedig 90 l. ürtartalommal a hajtóerőül szolgáló nyers benzin (benzol vagy petroleum) részére és 10 l. ürtartalommal a begyújtáshoz szükséges könnyű benzin részére. Szántás közben 2 féle sebességgel dolgozik és pedig 2,5 és 4,8 km sebességgel óránként, országuton való szállításhoz 7—8 km. sebességgel, mint hajtóerő cséplésnél, malomhajtásnál etc. 25 HP fejt ki és redukált fordulat számmal dolgozik.

A két első kormánykerék átmérője 915 m/m, szélessége 127 m/m átmérőjű, a két hátsó ugynevezett motor kerék 1240 m/m átmérőjű 305 m/m szélességgel. A két hátsó kerék szántásnál szükséges kapaszkodó vasai egy elmés szerkezettel rendkívül rövid idő alatt kapcsolhatók fel és le, egymással láncszerűen függenek össze és a kerekek külső szélén kívül is nyulnak, miáltal sáros időben a kerekek teljes megrakodása szinte lehetetlen. Napi munka képessége M. I. 5 kat. hold 70—80 kgr. benzin és 6—8 kgr. olaj fogyasztással. Esik tehát kat. holdanként 14—16 kgr. benzin, 1,2—1,6 kgr. olaj. Utóbbi adatokról a helyszínen nem lehetett teljes bizonyossággal meggyőződni, mert

csak felületes mérések történtek, de azért k. b. megfelelők.

Az eke használható 3 és 2 ekének is és úgy van szerkesztve, hogy ülhet azon is egy ember, ami a kezelésnél szükséges is. Kiváncsra szállítják azonban a motor ülésről kezelhető önműködő ekével.

A tractor erdélyi képviselője a Marosvásárhelyi „Barázda” r. t. a környéken eddig 2 gépet adott el és pedig egyet Muth radnóti és egyet Dániel vámosgátfalvi birtokosnak.

1924. aug. 30. Szász Ferenc.

Vegyes közlemények.

A kolozsvári tenyészállatkiállítás e hó 12-én nyílik meg. A kiállításra felhozandó állatok díjazására egy fél millió áll rendelkezésre. A kiállítás iránt igen nagy az érdeklődés az ország minden részében. A kiállítás tartama alatt állattenyésztési kongresszus lesz és 14-én a cukorrépa termelők is ülést tartanak. A kolozsvárra utazni szándékozók részére készséggel küld az E. G. E. 75%-os kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványt.

A „Mezőgazdák” sikere a mintavásáron. A mintavásár rendkívül gazdag és változatos termékekben vetőmagvakat egyedül a „Mezőgazdák” aradi cég állított ki s a különös csinnal és izléssel összeállított kiállítás állandóan nagy tömegek érdeklődését kelti fel. Kedden reggel Brătianu Jonel miniszterelnök felent meg a Mezőgazdák pavillonjában és hosszan szemlélte a különböző importált és hazai nemesített vetőmagvakat. Távozása előtt a miniszterelnök legnagyobb meglepedését és tetszését fejezte ki Alföldy Pál vezérigazgatónak, elkérte a cég árjegyzékét, mire Alföldy a cég egynehány specialitását ajánlotta fel a magas vendégnek, aki azt köszönettel fogadta el. Délután a felséges uralkodóháza tagjai tüntették ki látogatásukkal a Mezőgazdák, amely alkalommal Negrutin kamarás elnök bemutatta Alföldy vezérigazgatót az uralkodónak. A felséges asszony melegen érdeklődött a különböző konyhakerti és virágmagvak iránt és a látottak felett legmagasabb tetszését nyilvánította.

Blaskovits Ferenc előadása. Blaskovits Ferenc, a Sváb Gazdasági Egylet elnöke a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által rendezett árumintavásárral kapcsolatban tartott előadás sorozaton a vámügyi kérdésekről igen értékes előadást tartott, amelyet szép számú előkelő közönség hallgatott végig.

Kitüntetés. A király *Krisztea* Tibor állategészségügyi vezérigazgatót a román korona rend nagy keresztyével tüntette ki. *Krisztea* Tibor neve ismerős lapunk olvasó közönsége előtt. Mint a kolozsvári állattenyésztési és egészségügyi kerület vezetője, sok értékes és hasznos szolgálatot tett eddig és a köznek önzetlen és becsülettel munkásságával. Az ő kezdeményezésére és vezetésére alatt rendeztetni a kormány a kolozsvári tenyészállat kiállítást és az ő szívesége és előzékenysége folytán áll módunkban a gazdákat érdeklő állategészségügyi kormányintézkedések intenciói felől tájékoztatni olvasóinkat. Kitüntetéséhez őszinte szívből gratulálunk.

Időjárás. A boifalusi cukorgyár meteorológiai állomás megfigyelése szerint augusztus hónapban a maximális légnymomás 719.5 volt augusztus 10-én. A minimum 708.8 volt augusztus 4-én. A legnagyobb meleg +30,7° volt aug. 21-én. A legkisebb meleg +5,0° volt aug. 28. és 31-én. Az átlagos hő aug. hóban +17,95 volt. A legnagyobb csapadék 23,7 mm. volt augusztus 2-án. A csapadék egész havi mennyisége 98,5 mm. volt. A csapadékos napok száma 14.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról került fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomtatott. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak feltározása. Ezek ára drbkint 2 L. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalas füzetenként 20 L., 50 oldalas füzetenként 15 L.-ért 16 oldalas nagy ivenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdaközönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár Attilautca 10.) és a Minerva r. t. könyvkereskedésben, Cluj Str. Regina Maria.

A cukorrépatermés becslése. A cukorrépatermés felbecsültetését a héten megkezdte a cukorgyár. A tudósítókintól érkezett jelentések szerint a répa nem ígér olyan termést, aminőt a gyalusi eszések után várni lehetett. Nagy termés nem íz, minőségileg azonban igen jónak ígérkezik.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. szeptember hó 8-án. Bognácska, Karuly, Orczyfalva, Pécska, Réten, Alsóvárány, Borsá. Nagyszeben, Vadász. — 9-én. Etyek, Páncséh. — 10-én. Dézna, Ispánmező, Ugra, Szilagyballa, Avasfelsőfalu. — 11-én. Galgó, Zám. — 12-én. Delta, Görgényzentimre, Keresztes, Uzon, Homoród, Alsóbajom, Nagyvárád. — 13-án. Simánd, Végvár, Margitta, Szélszeg, Nagyhalmagy, Magyarpécska. — 14-én. Alsószombafalva, Alsózorlem, Czikmántor, Zentelke, Márkod.

HIRDETÉSEK.

Nagyszántói Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 3 ó. a szövetkezetnél é. rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapsz. 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 153, üzletrészeinek száma pedig 1946 volt, az év folyamán belépett 3 tag 7 üzletrésszel, kilépett 2 tag 3 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nagyszántó, 1924. jun. 30. *Az igazgatóság.*

Sepsibikszádi fogyaszt. és ért. szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke eme-

lésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 430, üzletrészeinek száma pedig 1757 volt, az év folyamán kilépett 1 tag 8 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Sepsibikszád, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Szotyori „Hangya” fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 147, üzletrészeinek száma pedig 1122 volt, az év folyamán belépett 29 tag 365 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szotyor, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Csikszentsimoni fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Üzletrésztőke emelése. 8. Esetleges indítványok. Kelt Csikszentsimon, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Korondi Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 28-án d. u. 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év október hó 5-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 288, üzletrészeinek száma pedig 1384 volt, az év folyamán belépett 7 tag 587 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Korond, 1924. aug. 21. *Az igazgatóság.*

Bikfalvi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 28-án d. u. 3 órakor a szövetkezetben rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. okt. hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság

választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. június 30. a tagok száma 147, üzletrészeinek száma pedig 3564 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bikfalva, 1924. június 30. *Az igazgatóság.*

Domokosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. 4 órakor az iskolánál rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21, 24, 31, 36. §-ának módosítása. 2. Az alaptőke felemelése. 3. Esetleges indítványok. Kelt Domokos, 1924. július 18. *Az igazgatóság.*

Vámfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szept. hó 21-én d. u. 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi szept. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 350, üzletrészeinek száma pedig 1792 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Vámfalva, 1924. aug. 15. *Az igazgatóság.*

Atyhai fogyasztási és értékesítő szövetkezet az 1924. évi szeptember hó 28-án délután 3 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év okt. hó 5-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 1924. év június hó 30-án a tagok száma 142, üzletrészeinek száma pedig 308 volt, A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Atyha, 1924. június hó 30. *Az igazgatóság.*

Csengerbagosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 28-án délután 4 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi okt. hó 5-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 186, üzletrészeinek száma pedig 17168 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a boltlyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Csengerbagos, 1924. jul. 24. *Az igazgatóság.*

Teregovoi „Hangya“ fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. szeptember hó 28-án délután 3 órakor a szövetkezetben rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés október hó 5-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok: javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 1924. június 30-án a tagok száma 261, üzletrészeinek száma pedig 1177 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Teregova, 1924. aug. 18.

Az igazgatóság.

Nyárádköszvényesi fogy. és érték. szöv. 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 3 órakor a szöv. helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szept. hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 168, üzletrészeinek száma pedig 21888 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nyárádköszvényesi, 1924. aug. 11.

Az igazgatóság.

Hosszaszói fogyasztási és érték. szövetkezet 1924. évi szeptember 21-én d. u. 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 154, üzletrészeinek száma pedig 1500 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Hosszaszó, 1924. augusztus 18.

Az igazgatóság.

Gyulakutai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én. d. u. 2 órakor a község házában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 1924. év június 30-án a tagok száma 221, üzletrészeinek száma pedig 1019 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben ki-

függesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyulakuta. 1924. június 30.

Az igazgatóság.

Kovácsfalvi „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 3 órakor a szövetkezetben évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 891, üzletrészeinek száma pedig 3963 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kovácsfalva, 1924. július hó 14-én.

Az igazgatóság.

Kisszántói fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 3 órakor a ref. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke felemelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 107, üzletrészeinek száma pedig 3262 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kisszántó, 1924. június 30.

Az igazgatóság.

Horályi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. Netaláni indítványok. 1924. év június 30-án a tagok száma 81, üzletrészeinek száma pedig 274 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Horály, 1924. augusztus 26.

Az igazgatóság.

Zselyki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 21-én d. u. 4 órakor a luth. iskolában 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Üzletrésztőke emelésére hozandó határozat. 8. Ne-

taláni indítványok. 1924. június 30-án a tagok száma 127, üzletrészeinek száma pedig 353 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Zsely, 1924. augusztus 21-én.

Az igazgatóság.

Vingai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi szeptember hó 21-én d. u. 4 órakor a nagyvendéglőben évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-ak értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. szeptember hó 28-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrésztőke emelésére. 8. Netaláni indítványok. 1924. június 30-án a tagok száma 611, üzletrészeinek száma pedig 2300 volt, az év folyamán kilépett 11 tag 32 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Vinga, 1924. jul. 17.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Szakiskolát és kertészetet végzett több évi gyakorlattal ispáni vagy kertész állást keresek azonnal belépésre. Személyes bemutatkozásra szíves ajánlatot kérek a kiadóba.
3695

Eladó Balatonhévizen 3 szoba, fürdő szoba konyhával, egy hold szántó. 2 hold gyümölcsös, negyed hold szőlő. Cím a titkári hivatalban.
3715

Gazdatiszt aki jelenleg nagyobb gazdaságban mint intéző állást foglalkozik el, állásomat családok miatt szeretném felcserélni folyó évben. Beszélék románul és magyarul, nős vagyok család nélkül. A gazdaság minden ágazatát szakszerűen értem ugyszintén szőlő és méhészetet. Cím a kiadóban.
3708

Keresek 50 holdon felelő birtokot bérbe vagy fixadminisztrátóra. Nagy Lajos okl. gazda. Cluj, Calea Victoriei (Kossuth Lajos-u.) 31.
3718

Váramás községben az erdélyi róm. kath. státus uradalmában 1924. szeptember 11-én d. e. 10 órakor gazdasági gépek, géprészek, eszközök és felszerelési tárgyak nyilvános szóbeli árverésen el fognak adatni.
3717

Gazdatiszt állást keres több évi alföldi gyakorlattal kiro nőtlen gazdatiszt. Incze Jenő Cluj, Str. Jorga 19, szám.
3716

Eladó 6 drb. importált szilóktól származó inthall tehén és 1 drb. egy éves bíka borju. Cím a kiadóhivatalban.
3709

Megvételre keresek egy lófogatós szénaprést jó karban, Bartha Arpád Sft.-Gheorghe-S.-szentgyörgy
3714

165 darab racka és cigája anyajuhból 6 drb. friez racka tenyészkösből álló juhnyáj szeptember hó végén br. Horváth Arthur székelyfalvi gazdaságában eladó.
3703.

Szárított sertés trágya

Hivatalos analízissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és káli tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb universális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszártított sertés trágya ab w.ggon Arad, Lel 3000.—

Megrendelhető:

Mezőgazdák Kereskedelmi r.-t.-nál

Arad.

3705